LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2013 m. lapkričio 21 d. Nr. V-1106
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804) 8 straipsnio 2 dalimi ir 56 straipsnio 13 punktu:

1. T v i r t i n u Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. spalio 29 d. įsakymą Nr. ISAK-1478 „Dėl Priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių aprašo“ (Žin., 2003, Nr. 111-4970);

2.2. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. birželio 22 d. įsakymą Nr. ISAK-1180 „Dėl Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 84-3118);

2.3. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 7 d. įsakymą Nr. ISAK-832 „Dėl švietimo ir mokslo ministro 2005 m. birželio 22 d. įsakymo Nr. ISAK-1180 „Dėl Priešmokyklinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 71-3583).

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS DAINIUS PAVALKIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymu
Nr. V-1106

PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato bendruosius priešmokyklinio ugdymo reikalavimus, priešmokyklinio ugdymo organizavimą ir finansavimą. Priešmokyklinį ugdymą vykdo mokyklos, kiti švietimo teikėjai (toliau – Mokykla) ir laisvieji mokytojai pagal vienerių metų Priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2002 m. birželio 24 d. įsakymu Nr. 1147 (Žin., 2003, Nr. 5-214) (toliau – Programa).

2. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804) (toliau – Švietimo įstatymas).

II. BENDRIEJI PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO REIKALAVIMAI

3. Priešmokyklinis ugdymas:

3.1. pradedamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais jam sueina 6 metai;

3.2. gali būti teikiamas anksčiau tėvų (globėjų) prašymu, vadovaujantis Vaiko brandumo mokytis pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas įvertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. ISAK-2173 (Žin., 2005, Nr. 131-4747), bet ne anksčiau, negu jam sueina 5 metai;

3.3. gali būti privalomas vadovaujantis Privalomo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-735/A1-208 (Žin., 2012, Nr. 52-2594), nustatyta tvarka ir atvejais;

3.4. nėra teikiamas vaikui, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai, išskyrus atvejus, nustatytus Tvarkos aprašo 3.6 punkte;

3.5. vykdomas pagal Programą, kurios minimali trukmė – 640 valandų;

3.6. gali būti teikiamas ilgiau nei vienerius metus vaikui, kuriam reikia nuolatinės kvalifikuotų specialistų pagalbos bei sveikatą tausojančio dienos režimo, tėvų (globėjų) prašymu ir vadovaujantis Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836 (Žin., 2007, Nr. 100-4088).

4. Priešmokyklinio ugdymo organizavimo forma yra priešmokyklinio ugdymo grupė (toliau – Grupė). Laisvasis mokytojas gali pasirinkti ir individualią priešmokyklinio ugdymo organizavimo formą.

5. Grupės darbo / veiklos ypatumų visuma – ugdymo vieta, trukmė (per mėnesį, savaitę, parą), teikiamos paslaugos vaikui (švietimo pagalba ir kita), ugdomoji kalba, mokytojų (priešmokyklinio ugdymo pedagogo, ikimokyklinio ugdymo auklėtojo, ikimokyklinio ugdymo meninio ugdymo mokytojo, neformaliojo švietimo mokytojo, valstybinės ar užsienio kalbos mokytojo ir kitų) ir kitų specialistų (logopedo, specialiojo pedagogo (tiflopedagogo, surdopedagogo), kineziterapeuto / judesio korekcijos specialisto, meno terapijos mokytojo, masažuotojo, plaukimo instruktoriaus, dailės, muzikos mokytojo, mokytojo padėjėjo ir kitų), dirbančių Grupėje, skaičius – yra vadinama priešmokyklinio ugdymo organizavimo modeliu (toliau – Modelis).

6. Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, savivaldybės vykdomoji institucija, dalyvių susirinkimas (savininkas) pagal Švietimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2008, Nr. 113-4290) jiems suteiktus įgaliojimus:

6.1. kasmet įvertina priešmokyklinio ugdymo poreikį, turimus išteklius ir prireikus tikslina ir tvirtina Mokyklas, vykdančias Programą, Grupių Mokyklose skaičių ir Modelius;

6.2. nustato vaikų, ugdomų pagal Programą, priėmimo į Mokyklą tvarką;

6.3. nustato vaikų, ugdomų pagal Programą, vežiojimo į Mokyklą ir iš jos poreikį ir teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja vežiojimą;

6.4. informuoja ir konsultuoja asmenis apie priešmokyklinį ugdymą teikiančias Mokyklas ir jose įgyvendinamus Modelius.

7. Mokyklos, išskyrus savivaldybių mokyklas, vadovaudamosi teisės aktais, informuoja savivaldybę apie jos teritorijoje įsteigtą priešmokyklinio ugdymo grupę.

8. Mokykla, atsižvelgdama į tėvų (globėjų) poreikius ir galimybes, su tėvais (globėjais) aptaria ir pasirašo mokymo sutartį, kurioje nurodoma: mokymo sutarties šalys, ugdymo Programa, jos pradžios ir pabaigos laikas, jos baigimo forma, šalių įsipareigojimai, mokymo sutarties terminas (ne ilgesnis nei vieneri metai, išskyrus atvejus, nustatytus Tvarkos aprašo 3.6 punkte), sutarties keitimo, nutraukimo pagrindai ir padariniai.

9. Mokyklai ir tėvams (globėjams) pasirašius mokymo sutartį tėvai (globėjai) privalo užtikrinti vaiko punktualų ir reguliarų Mokyklos lankymą (jei vaikas negali atvykti į Mokyklą, nedelsiant turi informuoti Mokyklą).

10. Vaiko lankomumas yra žymimas grupės dienyne, kurio formą tvirtina Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras. Jei grupėje daugumą sudaro vaikai, ugdomi pagal ikimokyklinio ugdymo programą, tai priešmokyklinio ugdymo programoje dalyvaujantys vaikai žymimi ikimokyklinės grupės dienyne, kurio formą tvirtina Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras.

11. Mokykla dienynus gali sudaryti elektroninių dienynų duomenų pagrindu.

12. Mokyklose, kuriose ugdymo procesas vykdomas tautinės mažumos kalba, programoje ne mažiau kaip 4 valandos per savaitę skiriamos ugdymui lietuvių kalba.

13. Programą įgyvendina priešmokyklinio ugdymo pedagogas.

14. Jeigu patvirtinamas ilgesnis nei 33 valandų per savaitę Modelis, rekomenduojama, kad Grupėje dirbtų daugiau nei vienas priešmokyklinio ugdymo pedagogas.

15. Vaikui, kuriam nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, Programa yra pritaikoma vadovaujantis Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 (Žin., 2011, Nr. 122-5771).

16. Grupėje, kurioje pritaikius Programą ugdosi vaikai, turintys didelių ir (ar) labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, dirba priešmokyklinio ugdymo pedagogas ir mokytojo padėjėjas.

17. Programą pritaiko ir ją įgyvendina pedagogas, kuris atitinka kvalifikacinius reikalavimus dirbti su vaikais, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčiais didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, drauge su priešmokyklinio ugdymo pedagogu arba priešmokyklinio ugdymo pedagogu, turinčiu reikiamą specialiojo pedagogo (surdopedagogo, tiflopedagogo) kvalifikaciją.

18. Grupėje, kurioje ugdomi ir specialiųjų ugdymosi poreikių turintys vaikai, negalintys savarankiškai dalyvauti ugdyme, specialiąją pagalbą teikia mokytojo padėjėjas vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu,

patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (Žin., 2011, Nr. 92-4396).

19. Grupėje vaikų skaičius neturi viršyti pagal amžiaus grupes Lietuvos higienos normoje HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanti ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. V-313 (Žin., 2010, Nr. 50-2454), nurodyto vaikų skaičiaus.

20. Grupė:

20.1. su pradine klase nejungiama;

20.2. gali būti jungiama su ikimokyklinio ugdymo grupe (toliau – Jungtinė grupė). Jungtinėje grupėje vykdomos priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo programos.

21. Jungtinė grupė, kurioje vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą, yra daugiau, vadinama priešmokyklinio ugdymo grupe ir joje dirba priešmokyklinio ugdymo pedagogas (-ai). Jungtinė grupė, kurioje vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programą, yra daugiau, vadinama ikimokyklinio ugdymo grupe, joje dirba ikimokyklinio ugdymo auklėtojas (-ai).

22. Programos įgyvendinimo laikotarpiu rekomenduojama organizuoti vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą, atostogas pagal bendrojo ugdymo mokykloms nustatytą mokinių atostogų laiką ir tėvų (globėjų) poreikius.

III. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

23. Mokykla:

23.1. informuoja tėvus (globėjus) apie priešmokyklinio ugdymo organizavimą Mokykloje;

23.2. pasirašius mokymo sutartį ją įregistruoja Mokymo sutarčių registracijos žurnale;

23.3. po mokymo sutarties pasirašymo vaiką įregistruoja Mokinių registre nurodant pirmąją mokinio ugdymosi dieną. Iš Mokinių registre sukauptų duomenų – mokinio vardas ir pavardė; asmens kodas; atvykimo data (pirmoji mokinio ugdymosi diena); namų adresas; grupė, į kurią mokinys atvyko; grupė, kurioje mokinys ugdosi; grupė, iš kurios mokinys išvyko; įsakymo apie išvykimą data ir numeris; Mokykla, į kurią mokinys išvyko ugdytis / mokytis, – automatiniu būdu formuojamas, o pasibaigus mokslo metams išspausdinamas ir sudaromas Mokinių abėcėlinis žurnalas;

23.4. Mokinių abėcėliniame žurnale mokinių pavardes ir vardus surašo abėcėlės tvarka. Registracijos numeriai kasmet pradedami nuo 1. Informacija atnaujinama, jei pasikeičia mokinio gyvenamosios vietos adresas, vardas arba pavardė, o buvęs įrašas išsaugomas. Tuo atveju, kai nežinoma, į kokią Mokyklą mokinys yra išvykęs, gali būti įrašoma: užsienio valstybės, savivaldybės pavadinimas arba „Nežinoma“. Išvykus iš Mokyklos priešmokyklinės grupės mokiniui, baigusiam Programą, įrašoma „baigė Programą“, nebaigusiam Programos, – „nebaigė Programos“. Kitų mokslo metų Mokinių abėcėlinio žurnalo aplankas Mokinių registre formuojamas iš atitinkamais mokslo metais sukauptų mokinių duomenų, patikslinus informaciją apie mokinio grupę / klasę, kurioje jis ugdosi / mokosi, ir įrašius duomenis apie tais mokslo metais išvykusius ir atvykusius mokinius;

23.5. nustato ugdomosios veiklos planavimo, pasiekimų vertinimo, rekomendacijos pradinių klasių mokytojui formas ir jų parengimo terminus.

24. Priešmokyklinio ugdymo pedagogas ar ikimokyklinio ugdymo auklėtojas, dirbantis Grupėje ar Jungtinėje grupėje:

24.1. organizuoja ugdomąją veiklą pagal Programą, atsižvelgdamas į patvirtinto Modelio ypatumus, individualius vaikų poreikius. Nepriklausomai nuo Modelio, priešmokyklinio ugdymo procesas yra vientisas, neskaidomas į atskiras sritis (atskirus dalykus) ir vyksta integruotai visą Modelyje nustatytą laiką;

24.2. siekdamas dermės ir ugdymo tęstinumo tarp priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programų, yra susipažinęs su pirmos klasės ugdymo programos nuostatomis, skirtomis pirmai–antrai klasei;

24.3. vertina vaikų pažangą ir pasiekimus vadovaudamasis Priešmokyklinio ugdymo standartu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. ISAK-1015 (Žin., 2003, Nr. 77-3525);

24.4. per 4 savaites nuo Programos pradžios atlieka vaikų pirminį pasiekimų vertinimą;

24.5. pagal Mokyklos nustatytą formą vaikų pasiekimus fiksuoja vaiko pasiekimų apraše;

24.6. įgyvendinęs Programą, atlieka vaikų galutinį pasiekimų vertinimą ir parengia rekomendaciją pradinių klasių mokytojui;

24.7. vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus vertina kartu su švietimo pagalbos specialistu (-ais), dirbusiu (-iais) su vaiku;

24.8. vaikų pažangą Programos įgyvendinimo laikotarpiu vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus;

24.9. atlieka kitus darbus, nurodytus jo pareigybės aprašyme, kurį rekomenduojama rengti atsižvelgiant į Priešmokyklinio ugdymo pedagogo pavyzdinį pareiginį aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. ISAK-1581 (Žin., 2003, Nr. 111-4971), ir į Pavyzdinį auklėtojo pareigybės aprašymą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. ISAK-2249 (Žin., 2005, Nr. 137-4952).

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Laisvasis mokytojas ugdymą pagal Programą vykdo vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir šio Tvarkos aprašo nuostatomis.

26. Programa finansuojama iš valstybės biudžeto, vadovaujantis Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 785 (Žin., 2001, Nr. 57-2040; 2009, Nr. 158-7134), savivaldybių biudžetų, rėmėjų ir kitomis lėšomis.

_____